

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

KAVOS VARTOJIMO ĮPROČIŲ IR SĄMONINGUMO TENDENCIJŲ VISUOMENĖJE VERTINIMAS ANALIZUOJANT PANAŠUMUS IR SKIRTUMUS TARP MEDICINOS STUDENTŲ, GIMNAZIJOS MOKSLEIVIŲ IR SUAUGUSIŲ LIETUVOS GYVENTOJŲ

Autoriai. Andrius RUZGYS, II kursas; Radvilė VAIGAUSKAITĖ, II kursas.

Vadovas. Prof. dr. Rimantas STUKAS, VU MF Sveikatos mokslų institutas, Visuomenės sveikatos katedra.

Tikslas. Išsiaiškinti kavos vartojimo bei žinių apie kofeino poveikį situaciją tarp trijų visuomenės grupių - gimnazistų, medicinos studentų, suaugusių Lietuvos gyventojų.

Metodika. Tyrimas atliktas 2024 m. spalio mėnesį, naudojant anonimes anketines apklausas „Google Forms“ platformoje. Tyrimo tikslinės grupės: medicinos studentai, gimnazijos moksleiviai, suaugę Lietuvos gyventojai. Apklausose pateikti bendro pobūdžio klausimai vienodi visoms grupėms siekiant palyginti vartojimo įpročius, sąmoningumą bei žinias. Medicinos studentams ir gimnazistams papildomai pateikti specifiniai jų grupėms pritaikyti klausimai.

Rezultatai. Apklausas užpildė 606 respondentai: 267 kavos vartotojai, 202 medicinos studentai, 137 gimnazistai. Suaugusiųjų grupė kavos vartojimą asociuoja su rutina ir socialiniais aspektais. Jų požiūris į kofeino poveikį sveikatai yra optimalus - jų žinios retai daro įtaką vartojimui. Medicinos studentai dažniausiai patiria kofeino priklausomybę siekdami išlikti budrūs, sumažinti miego stokos simptomus ir įveikti akademinis iššūkius, todėl jų įpročiai dažnai yra žalingi, nepaisant platesnio žinių spektro apie psichoaktyvias medžiagas. Gimnazistų kavos vartojimui įtakos turi jų bendraamžiai, socialinių tinklų formuojamos vartojimo tendencijos.

Nustatyta, kad dauguma respondentų nežino, kad 400 mg kofeino per parą nekelia įrodytos rizikos sveikatai, negali įvardinti ilgalaikių kofeino vartojimo pasekmių ir nenori keisti vartojimo įpročių. Dauguma respondentų pritaria, jog kofeinas, kaip psichoaktyvi medžiaga, gali sukelti priklausomybę ir mano, kad visuomenė privalo būti geriau informuota apie kofeino poveikį sveikatai.

Išvados. Kavos vartojimo, sąmoningumo ir žinių tendencijos skiriasi tarp tirtų visuomenės grupių. Gimnazistai vartoja kavą dėl socialinių ryšių, medicinos studentai – siekdami sumažinti miego stokos simptomus ir nuovargį, suaugę vartotojai kavą sieja su rutina ir socialiniais ryšiais.

Medicinos studentai kavą vartoja nesaikingai, nors ir turi išsamesnių žinių apie kofeino poveikį. Gimnazistai pasižymi ribotu supratimu apie ilgalaikius kofeino vartojimo padarinius sveikatai. Kavos vartotojų sąmoningumas yra vidutiniškas – jie dažnai žino pagrindinius teigiamus ir neigiamus aspektus, tačiau nesureikšmina šių žinių savo kasdiniuose vartojimo įpročiuose.

Raktažodžiai. Kavos vartojimas; visuomenė; įpročiai; sąmoningumas; medicinos studentai; gimnazijos moksleiviai; suaugę Lietuvos gyventojai.